

Burðarvirki: Almennar skýringar

Steypustyrktarstál:

Gæðaflokkur

Kambstál, táknað með K og þvermáli járns í mm (t.d. K10), er stál B500C skv. staðli NS 3576-3 með skrómörk 500 N/mm². Suðuhæft kambstál er táknað með S að auki á eftir þvermáli stangar (t.d. K10S). Sléttjárn er stál S275, táknað með R og þvermáli í mm. Skeytilendg kambstáls er 50 x þvermál stangar, nema annað sé tekið fram. Öll vinna og efni skal vera skv. ÍST 10 og Byggingareglugerð. Við þverveggi og í steypuskilum skal bendistál ávallt ganga skeytilendg fyrir horn eða gegnum skil.

Steypustyrktarstál skal aldrei sjóða, hvorki með punktsuðu eða samfellið suðu án heimildar umsjónarmanns verkkaupa. Við alla suðuvinnu skal fylgja fyrirmælum viðurkenns suðustaðals, t.d. Din4099.

Allt bendistál skal vera hreint og laust við lausar ryð og völsunrahúðir. Á vinnustað skal það geymt á trélistum og vandlega sundurgreint eftir efnisflokkum.

Bendinet sem eru rafsoðin skulu vera kalddregin og hafa lágmarkstogþol 500 MPa. Þegar bendinet hafa verið afgreidd frá söluáðila er óheimilt að sjóða þau eða hita.

Merkingar:

- Endi á ókrókbeygdu járni.
- Járni i neðri brún plötu.
- Járni i efri brún plötu.
- K10 c200 K10 komi með 200 mm miðjumáli yfir það svæði sem granna strikið spannar.
- Á járnateiknu fyrir plötu þýðir þetta að járn (úr útveggjum) komi að þessari linu í efri brún, eða skeytilendg út fyrir hana skv. teikningum.
- K10 cc 200# 10 mm kambstál með miðjumál 200 mm í báðar áttir.
- Táknar snið A sem er tekið af teikningu B og er í kvarða 1:X
- Táknar snið A sem er tekið af teikningu A og er í kvarða 1:X
- Táknar snið A sem sýnt er á teikningu B.

Beygjur á bendistáli

Kambstál (langjárn) má beygja með hjólskifu sem hefur minnst þvermál 16 x þvermál stangarinnar (horn innan við 90°). Kambstál má ekki beygja við minna hitastig en -10 °C.

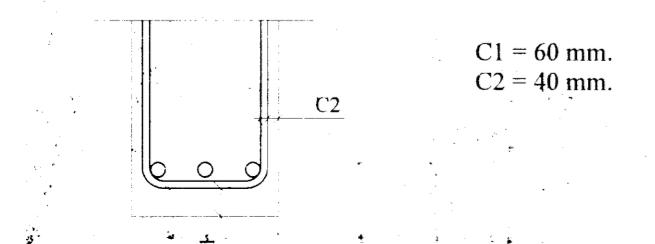
Þvermál stangar	Beygiþvermál
0 < 20	40
0 ≥ 20	70

Beygiþvermál má þó aldrei vera minna en það gildi sem framleiðendur stáls mæla með.

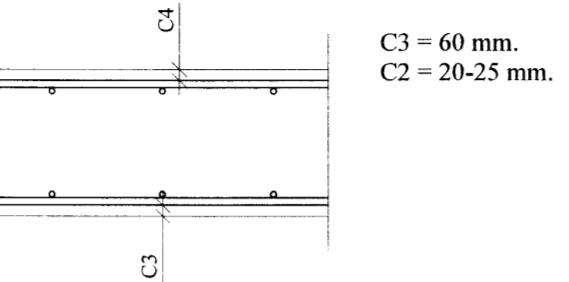
Steypuhula

Steypuhula er skv. eftirfarandi nema annað komi fram á teikningum.

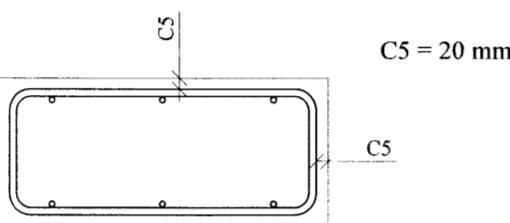
Undirstöður og veggir að jarðfyllingu.

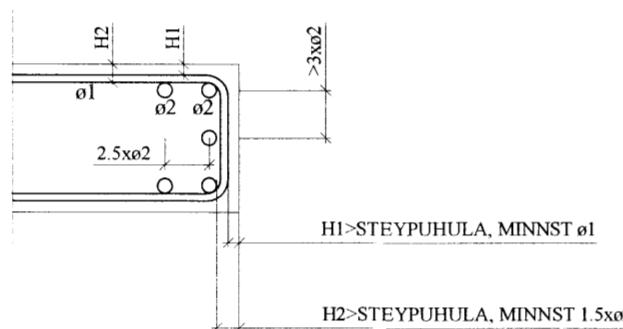
Botnplata á fyllingu.

Innveggir, plötur og bitar.

Innveggir, bitar, súlur - lágmarkshula út frá stærð járna:

Minnstu fjarlægðir milli stanga

Lágmarksfjarlægðir milli einstakra stanga eru stærsta þvermál járna en þó aldrei minna en 20 mm. Ef þvermál stanga er meiri en 32 mm skal þeta við 5 mm við lágmarksfjarlægðina.

Skeytilendg bendistáls

Lágmarksskeytilengd bendistál er 50 x 0, sem sýnt er í eftirfarandi töflu:

Þvermál	Skeytilendg
0 = 8	400
0 = 10	500
0 = 12	600
0 = 16	800
0 = 20	1000
0 = 25	1200

Lágmarksskeytilengd bendistál er 70 x 0 ef skeiting er meiri en 30% í sama sniði.

Skeytilendg rafsoðinna bindineta

Þvermál stanga 5-6 mm Skeytilendg burðarjárná Skeytilendg þverjárná

Þrír heilir möskvar, þó minnst 300 mm Einn heill möskvi, þó minnst 150 mm

Þvermál stanga 7-8 mm Skeytilendg burðarjárná Skeytilendg þverjárná

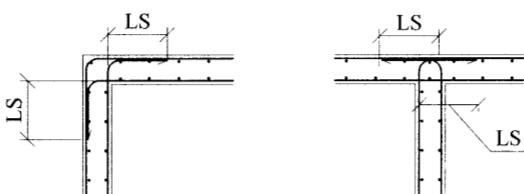
Þrír heilir möskvar, þó minnst 300 mm Tvær heilir möskvar, þó minnst 200 mm

Fjarlægðarklossar fyrir bendistál

Í mótmó skul bendistál vera haldið í réttri fjarlægð frá mótmó með fjarlægðarklossum. Járni í plötu skal vera haldið með þar til gerðum stólmum. Minsta bil milli klossanna og stólanna í báðar áttir skal vera samkvæmt eftirfarandi töflu:

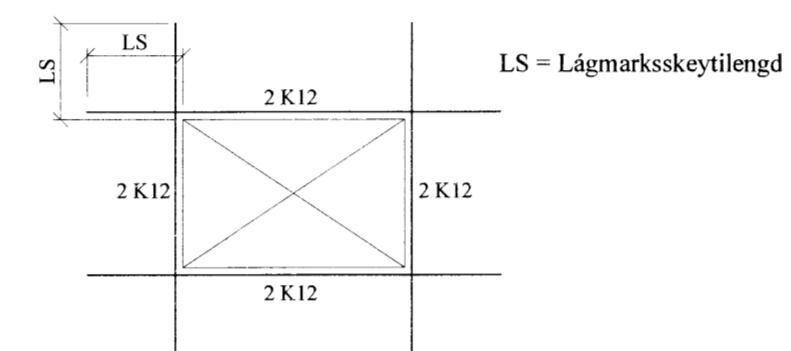
Þvermál	Mesta fjarlægð
0 = 8-12	0.7 m
0 = 16-32	0.7 m

Frágangur járna í beygjum

Viðbótarjárnun við op

Ef járn í kringum op eru ekki sýnd á teikningum gildir eftirfarandi. Ef hlíðar opa eru minni en 300 mm þarf engin viðbótarjárn. En göt sem eru stærri skal járbinda skv. eftirfarandi mynd.

Nákvæmniskröfur steypumóta

Steypumóta skulu gerð skv. íslenskum staðli, ÍST-10. Svignun eða hreyfing móta undan steypupjunga sé ekki meiri en 0,2 % af fjarlægð milli fastra punkta. Nákvæmniskröfur við mótaupplátt skulu fylgja eftirfarandi töflu.

Nákvæmniskröfur við mótaupplátt:

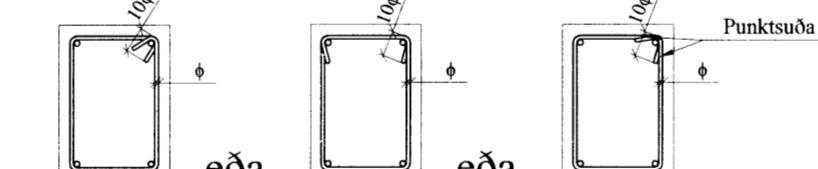
Þversnið, þykkt	+/- 5 %
Staðsetning í plani og hæð	+/- 10 mm
Staðsetning í plani og hæð	+/- 10 mm
Steypit hlutar: stærð	+/- 5 mm
Steypit hlutar: staðsetning	+/- 10 mm

Misgengi veggja á sýnilegum flötum má mest vera 3 mm.

Frávik milli sléttar flatar og 3 metra réttiskeið sem lögð er á steypan flöt má mest vera:

Veggir og súlur	5 mm
Gólf	10 mm

Frágangur á lykkjum

Timburvirki

Timbur í burðarvirki skal ávallt vera styrkleikaflokkad skv. ÍST/DS 413, K18 eða betra, nema annað sé tekið fram. Alt boltaefni skal vera af gæðunum 8.8 eða betra. Allar sérmjóðaðar festingar utanhus skulu vera heitgalvanhúðaðar eða ryðfírar. Allur saumur, boltar og festingar skal vera ryðvarinn. Þar sem heitgalvanhúðaðar festingar koma í þrýstifavararið timbruð skal nota B-vörn (olivvörn) nema annað komi fram.

Undir allar rær og bolta skal setja skinnur með kantmál 3 x þvermál bolta eða stærra og þykkt 0,3 x þvermál bolta eða stærra. Á milli timbars og steins skal ávallt setja asfaltappa.

Stálvirki

Allt járn í stálvirki skal vera S235 skv. DS/EN 10025 nema annað komi fram á teikningum. Það skal sandblásið og grunnad með ryðvarnagrundi, nema annað sé tekið fram. Suður skulu hafa minnst a-mál 4 mm, en þó aldrei minna en ofniþykkt þeirra hluta sem eru síðan. Öll rafsuðvinna skal uppfylla skyrlíði DS 316.

Suðumenn skulu hafa gild réttindi frá löntækniðofnun Íslands og hafa hæfnispróf er svara til þeirra suðuaðerða sem áformad er að nota.

Steinsteypa

Öll Steypa er skv ENV 206

Gerð steypu kemur fram á viðkomandi teikningu á forminu:

Caa/bb - cc - Sd - ee
þar sem:

aa	Sívalingsstyrkur steypu í MPa
bb	Teningsstyrkur steypu í MPa
cc	Hámarks kornastærð
d	Sigmálsflokkur
ee	Umhverfisflokkur tengdur umhverfisaðstæðum

Hver umhverfisflokkur gefur kröfur á lágmarks seimentsmagn, loftmagn og hámarks v/s hlutfall fyrir steinsteypu samkvæmt FS ENV 206. Fyrir umhverfisflokk 2b og benta steypu er þannig hámarks v/s hlutfall 0,55, lágmarkssementsmagn 280 kg/m³ og lágmarksloftmagn 5% fyrir steinstærð 16 mm.

Sigmálsflokkar steypu eru eftirfarandi:

Flokkur	Sigmál í mm.
S1	10 til 40
S2	50 til 90
S3	100 til 150
S4	≥ 160

Blöndunarhlutföll/loftblendri:

Magn og gæði fylliefna, sements og lofts ákvæðast af ofangreindum flokkum. Í alla steinsteypa skal setja loftblendri af viðurkenndri gerð.

Sannprófanir á byggingarstað:

Stinnleikaprófun skal mæla fyrir fblöndun þjálfnefna. Loftpróf skal gert við niðurlögn í móti (eftir daelingu) Brostyrkur mældur til samræmis við ENV 206

Niðurlögn, aðhlúun:

Alls steinsteypu ber að titra og skal vanda hana þannig að steypulöginn myndi eina einsleitna og sampjappaða heild. Fallhæð hemar skal ekki vera meiri en 3 m. Yfirborð steypu skal verja ofþornun, ofkælingu og rigningu með yfirbreiðslu og/eða einan grun. Mót skal að jafnaði ekki rifa af veggjum fyrir en eftir 3 daga, þó þannig að ákvæði ÍST 10 standist ávallt.

Steypuvina í kulda:

Niðurlögð steypa skal varin hitastigi lægra en 3° þar til hún hefur náð 6 MPa þrýstipoli, reiknað samkvæmt Rb, blaði Eq. 003, vetrarsteypa, 1987.

Fylling

Fyllt skal með frostfríri grúsarfyllingu og þjappað samkvæmt eftirfarandi töflu.

Jöppun skal uppfylla eftirfarandi kröfur:
E2 > 120 MPa
E2/E1 < 2,3

